

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Samråd i Folketingets Energi-, Forsynings- og Klima- udvalg d. 18. januar vedr. samrådsspørgsmål I

Kontor
Energikontor I

Dato
15. januar 2018

J nr. 497-2017

/ANMJE

Samrådsspørgsmål I

De to store danske virksomheder Danfoss og Grundfos udtrykker i en artikel i Børsen den 6. december 2017: "Danfoss: Danmark sakker bagud i klimaræs" en alvorlig bekymring for, at regeringens kurs på klima- og energiområdet er for uambitiøs og vil forringe Danmarks konkurrenceevne på området for grønne teknologier, varer og tjenester. Vil ministeren redegøre for, hvorfor ministeren i artiklen, hvor bekymringerne beskrives, ikke tager kritikken mere alvorligt, og om det skyldes, at erhvervslivet efter ministerens opfattelse tager fejl?

Ministerens svartale:

Jeg vil gerne starte med at takke for spørgsmålet, som jeg på bedste vis vil forsøge at besvare i det følgende.

Siden regeringen tiltrådte, er der taget en lang række initiativer, der bidrager væsentligt til, at Danmark fortsat står i en stærk førerposition på energi- og klimapolitikken og er en central spiller på både den europæiske og internationale scene. Det er en førerposition, som i høj grad er til fordel for de danske virksomheder, der udvikler og afsætter grøn teknologi og tjenester på de internationale markeder.

Der bliver løbende lavet rapporter og vurderinger af, hvordan verdens lande klarer sig i den grønne omstilling. Her ligger Danmark helt fremme i feltet. Hvis vi kaster et blik på nogle af de rapporter, der er blevet fremlagt i løbet af det sidste års tid, så er jeg faktisk ganske stolt og optimistisk på Danmarks vegne:

Lige inden nytår blev Danmarks energisystem for fjerde år i træk kåret som verdens bedste af FN's World Energy Council. Danmark fik "triple A"-rating, fordi vi er det land i verden, der bedst balancerer forsyningssikkerhed, grøn omstilling og billig energi.

Kort tid forinden havde Danmarks energi- og klimapolitik været til femårigt gennemsyn af Det Internationale Energiagentur, der fremhævede Danmark som et internationalt forbillede, fordi vi bygger vindmøller til rekordlav pris, og har gode elkabler til vores nabolande.

I sommer udgav Verdensnaturfonden i samarbejde med en andre NGO'er en rapport, der viste, at Danmark er verdens bedste land til at fostre grønne start-up virksomheder.

I foråret 2017 udgav World Economic Forum sin årlige rapport over, hvor godt verdens lande klarer omstillingen af deres energisektor. Her er Danmark gået fra en 8. plads i 2013 til en 4. plads i 2017. Det er den hidtil bedste placering for Danmark, hvilket særligt skyldes udviklingen indenfor bæredygtighed.

Endelig kårede Verdensbanken i vinter Danmark til det land i verden, der har de bedste investeringsvilkår og adgang til energi, energieffektivitet og vedvarende energi.

Det nye år er også startet med en flot verdensrekord til Danmark. For i 2017 var vi det land i verden, der kunne dække den største andel af vores el-produktion med grøn strøm fra vindmøller.

Så jeg er grundlæggende optimistisk og mener, at Danmark står solidt på den internationale scene, når det gælder grøn omstilling.

Det betyder selvfølgelig ikke, at vi kan læne os tilbage og hvile på laurbærrene. For det må selvfølgelig ikke blive en sovepude. Og det er det heller ikke for regeringen.

Derfor har regeringen sat ambitiøse mål. Vi har gennemført en række tiltag og har planer om yderligere initiativer i den kommende tid.

[Ambitiøse mål]

Hvis vi starter med målsætningerne, så har regeringen sat ambitiøse mål, som kun få andre lande kan matche. Vi har mål om:

- Mindst 50 pct. vedvarende energi 2030.
- Udfasning af kul i elsektoren i 2030.
- Uafhængighed af fossil energi i 2050.
- Lavemission med 80-95 pct. CO₂-reduktion i 2050.

Derudover har Danmark påtaget sig et af de højeste klimamål i hele EU på 39 pct. CO₂-reduktion i 2030 for de sektorer, der ligger uden for kvoteområdet.

[Resultaterne]

Hvis vi kaster et hurtigt blik på nogle af resultaterne på den hjemlige bane, så vil jeg fremhæve den store og politisk bredt funderede PSO-aftale, som vi lavede i efteråret 2016.

Aftalen igangsætter investeringer i nye havvindmølleparker, der tilsammen vil kunne forsyne omkring 900.000 danske husstande med grøn strøm om året og sænke Danmarks CO₂-udledning markant.

Aftalen giver erhvervslivet den største økonomiske lettelse i nyere tid til gavn for konkurrence, vækst og arbejdspladser.

Og aftalen letter elregningen for de danske husholdninger, så familierne får flere penge mellem hænderne, når PSO-afgiften er fuldt udfaset. Aftalen er socialt afbalanceret, så en typisk LO-familie får en forøgelse af rådighedsbeløbet på 2.500 kr. i 2025.

I efteråret skrev regeringen og Dansk Folkepart energipolitisk danmarkshistorie ved at lave en aftale om for første gang nogensinde at lade solceller og vindmøller konkurrere om at levere mest grøn strøm til forbrugerne for sammenlagt ca. 1 mia. kr. i årlige udbud i 2018 og 2019.

For de penge forventer vi, at der vil kunne opføres i alt ca. 190 MW vedvarende energi svarende til ca. 140.000 danske husstandes årlige elforbrug, ligesom Danmarks CO₂-udledning vil blive reduceret.

Denne aftale valgte samrådsspørgerens parti Socialdemokratiet desværre at stå udenfor.

Socialdemokratiet valgte også at stå udenfor den erhvervsaftale, som regeringen lavede i efteråret sammen med Dansk Folkeparti og Radikale Venstre.

Her tog vi ellers nogle markante grønne skridt ved at sænke elvarmeafgiften med 15 øre pr. kWh i 2019 og 20 øre pr. kWh i 2020, hvilket næsten en halvering.

Dermed styrker vi anvendelse af eldrevne varmepumper i fjernvarmeproduktionen såvel som i husholdninger og erhvervene. Vi gør det også mere attraktivt at udnytte overskudsvarme og dermed fremme elektrificeringen i varmeforsyningen til gavn for Danmarks grønne omstilling.

Sammen med Socialdemokratiet og resten af energiforligskredsen har vi også lavet en innovativ ny ordning, der skal erstatte oliefyr med varmepumper, hvor Energistyrelsen i samarbejde med en række virksomheder gør det muligt at skrotte oliefyret og få varmen leveret fra en varmepumpe på abonnement. Ordningen vil sikre, at 1.800 husstande i hele landet får mulighed for at sende oliefyret på pension og få grøn og klimavenlig varme.

Jeg kunne nævne flere resultater, men jeg vil også gerne fremhæve nogle af de ting, regeringen har gjort på den internationale scene. For grænseoverskridende problemer som klimaforandringer kan kun løses ved stærkt internationalt samarbejde og en global indsats.

I EU arbejder vi fra dansk side først og fremmest på at hæve ambitionsniveauet. Senest har jeg på energirådsmødet i december forsøgt at få hævet EU's mål for vedvarende energi fra 27 til 30 procent i 2030.

Det lykkedes som bekendt desværre ikke, men vi fortsætter ufortrødent arbejdet med at sikre en ambitiøs energipolitik i EU.

Det lykkedes så til gengæld at få en beslutning om en reform af EU's kvotehandelssystem efter lange forhandlinger. Her var Danmark i front i arbejdet med at sikre opbakning til en ambitiøs reform. Beslutningen udgør en væsentlig milepæl, da reformen vil bidrage til et mere markedsbaseret energisystem med lavere støtte til vedvarende energi.

Ligeledes er det i EU lykkedes at få lovgivningen for EU's 2030-klimamål forhandlet på plads. Det er den lovgivning, der skal gøre EU's bidrag til Parisaftalen til virkelighed.

Konkret er det lykkedes at nå til enighed med de øvrige EU-lande og Europa-Parlamentet om både byrdefordelingssaftalen for de sektorer, der ligger udenfor kvoteområdet, dvs. populært sagt biler, bønder og boliger. Desuden er der opnået enighed om, hvordan vi skal integrere CO₂-udledningen fra jord og skov i EU's klimaregulering.

Det har været svære forhandlinger. Jeg er derfor stolt af, at vi er kommet i mål med gode resultater for EU, Danmark og klimaet.

Med Parisaftalen har vi den internationale ramme, som er nødvendig for at kunne håndtere den globale klimaudfordring. Regeringen støtter helhjertet op om Parisaftalen, og regeringen tager aktivt lederskab for at drive den grønne dagsorden frem efter Parisaftalen.

Statsministeren har sat sig i spidsen for en international koalition af lande, byer, stater og virksomheder, der skal levere konkrete grønne løsninger. Danmark lægger hus til det første topmøde i kredsen til efteråret.

I foråret bliver Danmark sammen med Sverige vært for verdens største energikonference i 2018, hvor ministre fra G20-landene og en repræsentanter fra en lang række af verdens førende virksomheder gæster København og Malmö.

Her skal vi kort fortalt levere konkrete løsninger og drive det internationale arbejde frem efter Paris.

Parisaftalen skaber samtidig en stor efterspørgsel efter netop de teknologier, løsninger og serviceydelser, som den danske energibranche er verdensførende i at levere, og det skal vi udnytte.

Hvis vi skal løse den globale klimaudfordring er det helt afgørende, at vi får vækstøkonomierne og de store CO₂-udledere med.

Danmark samarbejder med energimyndighederne i vækstøkonomier som Kina, Mexico, Sydafrika, Vietnam, Indonesien og Tyrkiet. Vi stiller vores erfaring og viden til rådighed og hjælper vækstøkonomierne med at lave planer for deres grønne omstilling og føre dem ud i livet.

På den måde påvirker Danmark potentielt op til 2 mia. energiforbrugere, som står for en tredjedel af verdens CO₂-udledning.

Vi udbreder den danske energimodel fra 5 mio. danskere til 2 mia. energiforbrugere i nogle af verdens største økonomier.

Et konkret eksempel er vores gode samarbejde med Kina.

I Kina har vi mange projekter, og et af dem er at gøre Kinas kraftværker mere fleksible. I dag er det kort fortalt sådan, at Kina har svært ved at få den grønne strøm fra vindmøllerne ind i energisystemet, når det blæser meget, og så slår de over på kulkraft i stedet.

Derfor hjælper vi Kina med at få et mere fleksibelt energisystem, hvor man kan skrue op og ned for kulkraftværkerne.

Hvis det lykkes, kan vi hjælpe Kina med at nedbringe deres CO₂-udledninger med hvad der svarer til over 75 pct. af Danmarks samlede CO₂-udledninger. Det er en kæmpe klimagevinst og en meget effektiv måde at nedbringe de globale CO₂-udledninger.

Vi støtter også op om den globale indsats for at udfase kul. Prisen på vedvarende energi rasler ned, og vi er nået til et punkt, hvor nye havvindmølleparker er billigere end nye kulkraftværker i Danmark. Kul hører derfor fortiden til i Danmarks el-produktion.

Regeringen har derfor ved COP23 indmeldt Danmark i alliancen om at udfase kul. Det er ansvarligt over for klimaet og ansvarligt over for de kommende generationer.

Jeg er nu gået i dialog med ejerne af de tre store kraftværker, der stadigvæk benytter kul, om at sende kullene på pension.

Vores stærke europæiske og internationale engagement er med til at åbne vigtige døre for de mange danske virksomheder, der lever af at eksportere grøn energiteknologi og know-how.

For at understøtte denne indsats yderligere har regeringen lanceret Danmarkshistoriens første eksportstrategi for energi i samarbejde med energisektoren og energiindustrien.

Eksportstrategien indeholder en ambitiøs målsætning om at fordoble eksporten af energiteknologi i 2030 til mindst 140 mia. kr.

Vi har med eksportstrategien styrket indsatsen og den danske tilstedeværelse på centrale eksportmarkeder som Tyskland, Storbritannien og USA, hvor vi gennem vores samarbejder med myndighederne er helt inde i landenes maskinrum og derfor ved, hvad landene tænker.

Den viden er værdifuld for danske virksomheder og kan være med til at udvide centrale eksportmarkeder og øge kendskabet til danske energiteknologiske løsninger.

[Kommende initiativer]

Og regeringens initiativer stopper ikke her.

Regeringen vil i den kommende tid præsentere et energispil, der fastholder Danmarks styrkeposition.

Energispillet skal udmønte ambitionerne i regeringsgrundlaget. Ikke mindst vil regeringens målsætning om mindst 50 pct. vedvarende energi i 2030 være et centralt omdrejningspunkt.

Det vil kræve milliardinvesteringer i de kommende år at nå dertil. Med den energipolitik, som vi kender i dag, og de beslutninger, der allerede er truffet, så når Danmark op på, at ca. 40 pct. af vores energiforbrug vil være dækket af vedvarende energi i 2030.

Hvis der ikke træffes yderligere beslutninger frem mod 2030, vil mankoen til 50 pct. målet formentlig stige lidt, da energiforbruget forventes øget. For at nå regeringens mål, skal vi altså have ca. 11 pct. point mere vedvarende energi i 2030.

Det vil kræve store investeringer. Hvis vi skulle nå målet alene ved at bygge nye havvindmølleparker, så skal vi

bygge ca. 8 meget store havvindmølleparker på størrelse med Kriegers Flak fra 2020-2030.

Det er ikke regeringens politik at nå målet alene ved at bygge nye havvindmølleparker. For vi skal gøre det på en måde, som er mest muligt omkostningseffektivt. Vi skal gøre flere ting samtidig såsom at udbygge med mere vedvarende energi, spare på energien og sætte energiafgifter ned for at fremme brugen af grøn el til opvarmning og i transportsektoren.

Men det viser udfordringens størrelse rent billedligt.

[Afslutning]

Jeg ser frem til at fremlægge regeringens udspil til en ny energiaftale i løbet af den kommende tid, og jeg vil gerne invitere alle Folketingets partier med til forhandlingerne.

Indtil da vil jeg slutte af for nu.

Jeg ser frem til en god drøftelse her i dag, om hvordan vi kan samarbejde om at fastholde Danmark som et grønt foregangsland.

Tak for ordet.